

IRKÇI BİR DERNEK: TÜRKİYE SİYONİZMLE MÜCADELE DERNEĞİ

RIFAT N. BALI

Siyonizm 1897 yılında İsviçre'nin Basel kentinde toplanan ilk Siyonist Kongresi'nde ilk kez ortaya atılan Judenstaat (Yahudi Devleti) kavramı ile siyasal akımlar arasında yerini aldı. 14 Mayıs 1948'de İsrail Devleti'nin kurulması ile Siyonizm ülküsü amacına ulaştı.¹ İsrail Devleti'nin kurulması ile Ortadoğu'nun siyasi coğrafyasının sürekli savaşlara sahne olması ve İsrail-Filistin sorununun da günümüze dek süregelmesi, Siyonizm kavramının siyaset gündeminde güncelliğini daima muhafaza etmesine yol açmıştır. Bu çok karmaşık ve ihtilafli siyaset ortamında Siyonizm bir siyasi akım ve/veya ülkü olarak yanlılar ve karşıtları arasında daima tartışma konusu olmuştur. Bu tartışmalarda dikkati çeken olgu ise Siyonizm karşıtı görüş taşıyan yayınların birçoğunun, Siyonizm ve Yahudiliği özdeşleştirip, açıkça antisemitizm yapmış olmalarıdır.

1970'li yıllarda sağ-sol çatışmalarının en şiddetli olduğu bir ortamda Siyonizm Türkiye için daima komünizm ile aynı bağlamda bir tehdit olarak algılanmış olup² bunun nedenini de bir yerde Adolf Hitler'in *Mein Kampf* (Kavgam) kitabının içerdiği komünizm/siyonizm/beynelmül Yahudilik ilintisi iddialarında aramak gerekir. *Kavgam*'ın Türkiye'de 1960-1970 yılları arasında on iki kez, 1971-1980 yılları arasında on bir kez ve tümünün milliyetçi ve ülkücü yayınevleri tarafından yayımlanmış olması bu kitabın milliyetçiler nezdinde güzide bir yer işgal ettiğinin kanıtıdır. Türk aşırı sağ milliyetçileri arasındaki Adolf Hitler hayranlığı bir yerde Hitler'in komünist karşıtı bir lider olup, Rusya'ya savaş açmış olması ve "saf ırk" kavramının şiddetli bir savunucusu ve "uygulayıcısı" olması ile izah edilebilir.³ Hitler'in bu düşüncelerinin de Türkiye'deki aşırı sağ milliyetçiliğin içerdiği Turancı, ırkçı, militarist, antikomünist ana düşüncelerin birçoğu ile örtüşüğü de görülebilir.⁴ *Kavgam*'ın Türk milliyetçileri arasında el kitabı ve esin kaynağı konumunda olmasının başka bir kanıtı da bir dönemin MHP Genel Sekreteri Yaşar Okuyan'ın hazırladığı teşkilat içi bir yayında *Kavgam*'dan yaptığı alıntılarda görülebilir.⁵

Bu görüşün kuramsal temel kitabı olan *Kavgam*'ın⁶ içerdiği

• Basın-yayın sektöründe egemenlik (s. 63, 66, 242-243),

• 1917 Bolşevik İhtilali'nin Yahudilerce yapılmış olması (s. 324, 529),

• Karl Marx'ın, Marksizmin ve sosyal demokrasinin ardında Yahudilerin mevcut olduğu (s. 55, 64, 66, 69, 168, 317-323, 454, 474),

• Siyon Önderlerinin Protokolleri (s. 304),

• Yahudilerin çihan hâkimiyeti ülküsü (s. 645-670) türünde antisemitizm tezleri milliyetçi ve bir dönemin terminolojisi ile milliyetçi/mukaddesatçı yayınlarda hep rastlanmış olup Karl Marx'ın Yahudi oluşu ve 1917 Bolşevik İhtilali içinde Rus Yahudilerinin yer almış olmaları nedenleriyle komünizmin "beynelmül Yahudi'nin "çihan hâkimiyeti" amacına ulaşmak için kullandığı bir basamak olduğu iddiası milliyetçiler arasında o kadar yerleşiktir ki, *Kavgam*'ın bu iddiayı kapsayan bölümü Türkiye'de ayrı kitap haline getirilmiş ve *Komünistler ve Beynelmül Yahudi* başlığı ile yayımlanmıştır.⁷

Türk milliyetçilerinde Amerika'da McCarthy döneminde olduğu gibi yerleşik olan "komünistler geliyor" saplantısı nedeniyle bu "tehlike"ye karşı önce Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği kurulmuş, daha sonra bu dernekten esinlenerek diğer bir "tehlike" olan ve komünizmin "ayrılmaz bir parçası" olup ana amacı onu basamak olarak kullanarak "çihan hâkimiyeti"ne erişmek olan Siyonizme karşı da Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği kurulmuştur.⁸

Söz konusu derneğin tüzüğüne göre kuruluş yılı muhtemelen (zira kuruluş tarihi belirtilmemiş olup, tüzüğün iki maddesinin Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 26 Haziran 1968 tarihli yazısı ile düzeltilmesi ile varsayımı mümkün oluyor) 1968'dir.

Tüzüğün ikinci maddesine göre derneğin amacı ve konusu şöyledir:

"Dernek başta Siyonizm olmak üzere yıkıcı, yıpratıcı fikir ve cereyanlarla mücadele etmek, Milli Kültürümüzü, milli ve manevi değerlerimizi korumak amacı ile kurulmuştur. Bu maksada ulaşmak için aşağıdaki mevzularda iştigal eder:

a) Tarih, Vatan, Din, Kültür ve kader birliği şuurunu kökleştirmek,

b) Demokratik nizam ve insan hakları fikrini kıymetlendirmek,

c) İçtihat tesanüt fikrini yaymakla beraber içtihatı yardım ve hizmetleri maddeten ve manen icra etmek,

ç) Türk vatani ve milliyeti için her türlü fedakârlıktan çekinmeyen ve bencillikten uzak mefkûrelerin çoğalmasına çalışmak,

d) Ahlak, âdet ve an'anelere uygun yaşamayı ve milli mukaddesata hürmeti telkin etmek,

e) Türk hars ve mukaddesatına aykırı cereyanlara ve Siyonizm ve onun kolu Masonluk âfeti ile mücadele etmek."

"Büyük Türk Milleti" hitabıyla başlayan ve derneğin amacını okurlara açıklayan 1 sayılı yayında "Dünya Yahudiliği ve onun siyasi kolu olan Siyonizm, beşeriyet için en az komünizm kadar büyük bir felâket kaynağı olmuştur. Asırlardan beri insanlığın başına gelen bütün felâketler, komünizm de dahil, hepsinin Siyonizmin başının altından çıktığı tarihi bir gerçektir. Bu sebeple, dünyayı tehdit etmekte olan Siyon tehlikesine karşı mücadelenin zaruretine inanan bizler, Türkiye'de ilk defa Siyonizmle Mücadele Derneği'ni kurmuş bulunuyoruz" denilir.

Giriş koşullarının arasında,

"a) Derneğin gayesine aykırı fikre sahip olmamak (Siyonist, komünist veya mason olmamak),

b) Şeref ve haysiyet kırıncı bir suçla mahkûm olmamak,

c) Okur, yazar olmak (Milli ve manevi şüura sahip olmak)"

kayıd ile 18 yaşını bitirmiş herkesin derneğe üye olabileceği belirtilir.

Kavgam'in içerdiği izleklere, derneğin çıkardığı yayınlarda ve ileride görülebileceği gibi dernek ile özdeşleşen *Fedai* dergisinin yayınlarda da rastlanır. Aynı zamanda derneğin kuruluş tarihi de olan Haziran 1968 tarihli *Fedai* dergisinin içerdiği bir yazı "Dünya Daima Yahudi İhtilali İçinde Yaşar"⁹ başlığını taşır. Daha sonraki sayılarda rastlanan antisemit yazılar Dernek Genel Sekreteri Hüseyin Avni Güngörmez'in "Dünya İnsanlığının En Büyük Tehlikesi Siyonizm ve Farmasonluk"¹⁰ ile 1917 Rus İhtilali'nin Yahudiler tarafından tertip edildiğini iddia eden General Netcheoiodon'un *Yahudiler ve Rus İhtilali* kitabından alınlar¹¹ olup nihayet Adolf Hitler, Cevat Rifat Atilhan ve H. Abdülhamit'in fotoğraflarının "Tarihini Kaydettiği üç büyük Yahudi düşmanı. Beşeriyet size minnettardır!."¹² alt ve üst başlıkları ile *Fedai* dergisine kapak konusu olmaları ile antisemit söylem en üst noktasına erişir.

İlk beyannamede "Beynelmilel Yahudi"yi ve onun siyasi teşkilatı olan Siyonizmin hedeflerini iyi anlatmak için *Siyon Önderlerinin Protokolleri* adlı düzmece kitaba atfı yapıldı ve bu kitap mesnet olarak gösterildi.¹³ Beyannamede "bütün ihtilaller, karışıklıklar, huzursuzluklar beynelmilel Yahudiliğin başı altından çıktığı"ni belirterek, "Allah İslâm Alemini, vatanımızı, Siyonizmin felâketlerinden korusun, bu melun âsi kavmi kahreylesin" dileği ile son buldu. Bu beyannamenin bir özeti de daha sonra *Fedai* dergisinde yer alır.¹⁴

Derneğin yayınlardından sadece 1 ve 3 sayılı olanlarına Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde rastla-

Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği

Genel Merkez Yayınları No. (1)

KIBRISLI-İSLAMİ BİRHİTTİN ARMAN CAĞDAZ

AYDIN İZMİR KAT: 12

İZMİR

DÜNYAYI SARAN TEHLİKE

Dünya Yahudiliği - Siyonizm

Arzun Üzerinden Bu Müsbet Kalkmadıkça
Dünyada Huzur Yektur.

Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği Yayınları No. 1

nabildi. Yayınlarda altı çizilen olgu, "Dünyayı Saran Tehlike Dünya Yahudiliği-Siyonizm"dir; Siyonizm ve Yahudi birbirlerinden ayrılmaz iki kavram olup antisemit söylemin kalıp cümlesi ile Siyonizm ve Yahudi birleşerek "Dünya Yahudiliği" haline döndür. Siyonizm, kolları her tarafa uzanan, dünyayı çepeçevre saran ve kollarında "farmasonluk", "komünizm", "emperyalizm", "kapitalizm", "küfür", "her türlü şirik", "müstehten neşriyat", "allahsızlık" yazan bir ahtapot (yayın no. 1) veya "komünizm", "Siyonizm", "sosyalizm", "çesitli emperyalizm", "masonluk" yazan bir Yahudi (yayın no. 3) olarak simgelenir. Dernek ve *Fedai* dergisinin özdeşleşmesinin bir kanıtı olarak derneğin 1 sayılı yayını ile *Fedai* dergisinin Mart 1969 nüshasının kapaklarının aynı olması gösterilebilir. 3 sayılı yayında H(üseyin). A(tvni). G(üngörmez)'nin "Asıl Kominist Kindir", "Siyonist Yahudiyi" başlıklı şifirleri ile mason, komünist ve Yahudilere karşı şifirler de yer alır.

Derneğin 16 Şubat 1969 tarihli genel kurultay toplantısında "İslâm alemi için en az komünizme kadar Siyonizm'in de büyük tehlike teşkil ettiği" ifade edilmiş ve genel başkanlığa Kemâl Fedai Coşkuner getirilmiştir.¹⁵ Coşkuner'in derneğin kurucu üyesi olduğu bir makalede¹⁶ belirtilmiş de tüzükte yer alan kurucu üyeler arasında ismi geçmemiştir. Kemâl Fedai Coşkuner'in kişiliği incelendiğinde kendisinin, İzmir Ülkü Bir Derneği'nin

kurucuları ve yöneticileri arasında yer aldığı ve bir dönemin ateşli milliyetçi yazarı Osman Yüksel Serdengeçti tarafından yayımlanan *Serdengeçti* dergisinin kapanmasından sonra bu derginin isim hakkını aldığı ve adını *Fedai* olarak değiştirdiği görülür.¹⁷ Derginin yazı kadrosunda birçok yazar arasında şiddetli antisemit söylemi ile ünlü Cevat Rifat Atilhan, *Fedai* dergisinde "Yahudilere Ölüm" ve "Yahudi" şiirlerini yayımlayan¹⁸ Enver Tunçalp,¹⁹ Osman Yüksel Serdengeçti, İlhan E. Darendelioglu da var olup, yayın siyaseti arasında Komünizm, Fannasonluk, Siyonizm ile mücadele yer almaktadır.²⁰ Derginin simgesi parıldayan bir hilâl çevreleyen 16 yıldız olup, "16 yıldız, tarih sahnesine çıkmış 16 Türk Devletini ortadaki hilâl de İslâmîyeti temsil etmektedir." Bu simge aynı zamanda "İslâmîyetle mücebbhez bir Türklük, Türkcülük dolayısıyla yüce Turan idealini ifade etmektedir."²¹ Kemal Fedai Coşkuner'in esas mesleği öğretmenlik olup, 1964 yılında milliyetçi faaliyetleri yüzünden dönemin Milli Eğitim Bakanı İbrahim Öktem tarafından Van'a sürgün edilmiş, bunun üzerine de meslekten ayrılmış. Üç yıl süreyle Türkoçağı İzmir Şubesi başkanlığı yapmış olup²² muhtelif Milliyetçi ve İslamcı yayınlarda makaleler yazmış, milliyetçi bir yayın organı olan *Ortaođu* gazetesinde

• Yahudi'nin Nil'den Fırat'a uzanan cihan hâkimiyeti ülküsü (*Ortaođu*, 20 Ocak 1976),
 • Siyonizm ve mason örgütleri ilişkisi (*Ortaođu*, 3 Ocak 1976),
 • Komünizmin Siyonizmin bir vasıtası olduğu (*Ortaođu*, 5 Ocak 1976),
 • Siyon Önderlerinin Protokolleri (*Ortaođu*, 5 Ocak 1976)

gibi kalıplaşmış antisemit izlekleri içerir "Yakın Tarihimiz ve Siyonizm" yazı dizisini de yayımlamıştır.²³ Kemal Fedai Coşkuner'in milliyetçi bir usupla yazıp yayımladığı "Vatanda Gurbetler" adlı şiir kitabının içinde yer alan "Son Durum Üzerine Ağtlar" şii de, 1967 Arap-İsrail savaşının İsrail'in zaferiyle sonuçlanması üzerine 30 Haziran 1967 tarihinde yazılmış bir "ağıt"tır.

Türkiye Siyonizmine Mücadele Derneği Yayınları No. 3

Dernek tüzüğüünün amacını ve konusunu izah eden maddesi ile dernek genel başkanlığını üstlenmiş olan Kemal Fedai Coşkuner'in kişiliği ve *Fedai* dergisinin içeriği incelendiğinde, belirgin olarak milliyetçi/mukaddesatçı bir düşüncenin egemen olduğu ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin o dönemdeki ortam ve koşullarının yanı sıra, İsrail devletinin 1967 savası sonrasındaki varlığı, Türk milliyetçilerinde Türkiye'nin de Yahudi/Siyonist/İsrail emperyalizminin tehdidi altında bulunduğu inancının yerleşmesine yol açmıştır. Bu inancın da Siyonizme karşı mücadeleyi resmî bir kimlik altında sürdüreceği bu derneğin kurulmasına neden olduğunu varsaymak herhalde mümkündür.²⁴

Kemal Fedai Coşkuner genel başkan seçildikten sonra verdiği yazılı beyanda "Siyonizmle mücadele Türkiye'nin en büyük davası"dır der. Siyonizmi ve Türkiye'yi "bir dev cesâmetinde olan düşmanımızın maddde üstünlüğü yanında bizim varlığımız bir karınca mesâbesindedir" diye tanımlar ve "küfre karşı yegâne dayanağımız olan inan kuvvetiyle" de mücadeleye devam edileceğini belirtir.²⁵ Derneğin antisemit niteliğinin bir başka kanıtı olarak dernek genel sekreteri Hüseyin Aynî Güngörmez'in "Beynelmilel Yahudi"²⁶, "Sosyalist Dönme" ve "Mason Muharrihere"²⁷ başlıklarını taşıyan ve içerik itibarı ile Yahudi karşıtı olan şiirleri gösterilebilir.

Türk sosyalist ve Marksist hareketlerinin içinde yer alan Dr. Şefik Hüsnü, Nâzım Hikmet gibi düşünürlerin de Dönme²⁸ (Şefik Hüsnü) veya annesi Yahudi²⁹ (Nâzım Hikmet) olduğu iddia edilerek Türkiye'deki Marksist hareketin başlangıcında da Siyonizmin yer aldığı³⁰ ve dolayısıyla Siyonizmin Türkiye'yi çökmeye yönelik tasarlanıncı bir taresinin komünizmi ülkemize yerleştirmek olduğu aynı çevrelerin kalıplaşmış iddialarıdır. İlhan E. Darendelioglu "Komünist Yahudiler" yazı dizisinde³¹ de "Türkiyemiz de dahil bütün dünyada Komünizm'in en çok hizmet eden Yahudilerdir" diyerek bunu vezir bir şekilde özetler. Derneğin 3 sayılı yayınında yer alan "Asıl komünist kimdir?" sorusunun yanıtı bu başlığı taşıyan şiirin ilk sekiz mirasında şöyle verilmekte olup yukarıdaki düşünce tarzının vezir bir örneğidir:

*Milattan yüzlerce yıl önce Yahudiler
Talmud'un abkâmınca zaten komünistiler.
Sion dağı üstünde Salomon mabedinde
Çiplak ateş dansları Taviri bir misaldir
Yirmüncü asırdaysa bu şeytan yahudiler,
Dünyayı bükmetmeği şu yoldan denediler:
Karl Marx ile Engels meşum bir kitap yazdı
Bu meşur kızıl kitap, dünyayı mezar kazdı.*

Kemal Fedai Coşkuner hakkında 1967 Arap-İsrail savaşı nedeniyle yazdığı yazılarının "halkı Yahudiler aleyhine kin ve adavete tahrik edici mahiyette" olması nedeniyle İstanbul Savcılığı'na dava açılmış,³² bu davadan besat etmiş ancak temiz mahkemesi berrak kararını bozmuş olup³³ davanın daha sonraki akıbetine dair bir bilgiye rastlanmamıştır.

Demek, Mescid-i Aksa Camii'nin yakılması nedeniyle derhal bir bildiri yayımlayıp "İsrail ile siyasi münasebetlerin kesilmesini" ister.³⁴ Şubat 1969'da demek genel başkanlığına seçilen Kemal Fedai Coşkuner kısa bir süre sonra işlerinin hem *Fedai* dergisini, hem de demek çalışmalarını beraber yürütmeyecek düzeyde yoğun olduğunu belirtirken demek genel başkanlığından çekilir,³⁵ 3 Aralık 1979 tarihinde de silahlı bir saldırı sonucu hayatını kaybeder.³⁶

Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği "birlikten güç doğar" sözünü teyid edeceğine ve belki de aynı "düşmanlar"ı karşı "güç birliği"nde bulunmak ve gayretleri gereksiz yere tekrarlama amaçı ile İzmir Ülkü Ocakları Derneği'ne katılarak kendini fesh eder.³⁷

Bir dönem in hıllı Komünist ve 'Sosyalist düşmanı İslamcı/milliyetçi/mukaddesatçı çevrelerin, Marksizm ve sosyalizm ile aynı bağlamda değerdendirildikleri ve İl. Abdülhamid'in hal'i ile simgeleşip önce Osmanlı İmparatorluğu'nu, günümüzde de Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkmaya amacını güden "dış mihraklar"dan bir tanesi, bu kesime mensup düşünürlerin bir kısmına göre de "ana"ısı olarak algılanan Siyonizm, günümüz Türkiye'sinde milliyetçi ve İslami düşünce kesimlerinin bir bölümünün İsrail/Yahudi karşı söyleminde "düşman" olarak geleneksel simgesel konumunu muhafaza etmekte, neredeyse istisnasız olarak "Yahudi" kavramı ile özdeşleştirilmekte ve Yahudi karşı söylemlerde "ana malzeme"yi teşkil etmeye devam etmektedir.³⁸

Siyonist karşı söylemin Türkiye'de içine bürünmüş olduğu şekli ile, bir ideolojiye ve/veya siyasete aklı ve ilmi usullerle karşı çıkma yerine, bunu popülist bir söylem ile şiddetli bir antisemitizme bürünür bir şekilde yapması, anti-siyonizmin antisemitizme dönüşmesinin ve anti-siyonist kıyafeti altında antisemitizm yapılmasının çok belirgin bir örneğini teşkil etmektedir. Bu açıdan Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği, bu derneğin yayınları ve *Fedai* dergisi Türkiye'deki ırkçı ve antisemit davranış ve yayımların en tartışmasız örnekleridir. Bu antisemit geleneğin günümüze kadar süregelmiş

olması ve halen devam etmesi "fantastik" senaryoların üretilmesine yol açmakta ve Türkiye ile Yunanistan arasında Kardak adası nedeniyle ortaya çıkan siyasi ihtilâflin faturası da yine Siyonizm'e kartılabilmektedir!³⁹

Kemal Fedai Coşkuner ve *Fedai* dergisi üzerinde yapılmış tek incelemede⁴⁰ Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği'ne hiç yer verilmiş ve Coşkuner "memleket meselelerine kafa yoran bir aydın" olarak tanımlanmıştır. İrkçi ve antisemit olduğu tartışılmaz olan bir demek, bir dergi ve bu derneğin genel başkanı ve derginin sahibi bir kişiyi böyle tanımlamak, Türk milliyetçiliğinin kendi özleştirisini yapmaktan, kendi içinde yer alan ırkçılığı içtenlikle ifşa etmekten ve nesnellik ve bilimsellikten ne kadar uzak olduğunu da tartışmasız bir şekilde kanıtlamaktadır.

Düşünce dünyasının içinde bulunduğu bu kargaşa ortamında asıl üzerinde durulacak soru ise Birleşmiş Milletler Teşkilatı İnsan Hakları Komisyonu'na alınan antisemitizmi kinayan ve ifşa eden kararın⁴¹ Türkiye'nin girişimi ile gerçekleşmiş olmasına rağmen, neden Türk hukuk düzeninde ırkçılığı ve ayrımcılığı yasaklayan ve caydırıcılığı olan cezai yaptırımlar içeren yasaların mevcut olmadığıdır. Bu çok önemli eksiklik nedeniyle genelde ırkçı ve özdele Yahudi karşı her tür yayın Türkiye'de yaygın bir şekilde yayımlanıp dağıtılmakta ve genç beyinlerin zehirlenmesine devam edilmektedir. ■

1. Bu makaleleri taslağı okuyup görüşleriyle katkıda bulunan Rami Margulies'e teşekkür ederim.
2. Örneğin Abdülhadi Toplu'nun, *Türk Milliyetçiliği ve Karşı İhtilâfler* (3. baskı, Türe-Devlet Yayınevi, 1978) kitabında, s. 58-66'da komünizm ve s. 67-97'de Siyonizm yer alır.
3. Bu konuda ilk aydınlatıcı görüşleri için Prof. Reha Öğütze Türkân'a teşekkür ederim.
4. Bkz. Mehmet Ali Ağoğulları, *The Ultrationalist Right*, s. 177-217. İrvan Cemal Schick ve Ertuğrul Ahmet Tonak (Eds.), *Turkey in Transition*, Oxford University Press, 1987 içinde.
5. TC Ankara, Çankırı, Kastamonu İleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı. İddianame MEH ve Ülkücü Kuruluşlar, s. 191 ve 553.
6. Bu kitap ile ilgili tüm göndermeler Yağınur Yayınevi, 1980 baskısına aittir.
7. Bkz. Adolf Hitler, *Komünistler ve Beynelmül Yahudi*, Abdülhak İsklar Yayınevi, 1963, Milli Ülkü Yayınları, 1970; Kamer Yayınları, 1993.
8. Bu konuda Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği Fatih Şubesi'nin bir dönemin polemik ve Yahudi karşı yayını M. Şahap Tan'a yazdığı ve "Müslüman Türk ve İslamcı düşmanın tesir eden" diye Tan'dan söz edip onu öven mektup da bu tür bir davranışınm için bir örneğidir (Bkz. M. Şahap Tan, *Yahudilerin Tanınımı*, Toket Yayınları, 1968, s. 39-40).
9. Elhac Melmet Kemal Pıllavoğlu, *Fedai*, sayı 42, s. 6.
10. *Fedai*, sayı 44, Ocak 1969, s. 6 ve 15 ve sayı 45, Şubat 1969, s. 9 ve 22.
11. *Fedai*, sayı 47, Nisan 1969, s. 16 ve 21 ve sayı 48, Mayıs 1969, s. 7 ve 16. Daha sonra bu kitap *Rus İhtilâli ve Yahudi İhtilâli* olarak yayımlanmıştır (Sebil Yayınları, 1975).
12. *Fedai*, sayı 45, Şubat 1969.
13. Bu konuda fazla bilgi için bkz. Rafat N. Bali, "Siyon Önderlerinin Protokolleri: Düzmece Bir Kitap Örneği", *Toplumsal Tarih*, Eylül 1995, sayı 21, s. 48-53.
14. *Fedai*, sayı 48, Mayıs 1969, s. 14-15.
15. *Fedai*, sayı 45, Şubat 1969, s. 16.
16. Cansever Tayyebi, "Kemal Fedai Coşkuner Hayatı ve Fesla

- Dergisi Üzerine Notlar", s. 194-197, 3 Mayıs 1944, *50 Yıl Türkcülükle Anma*, Akademi Kitabevi, İzmir, 1994.
17. Cansever Tanyeri, *aym.*
 18. *Fedai*, sayı 44, Ocak 1969, s. 16.
 19. Bu şairin *Asalak-Siyon* adlı şiir kitabını konu eden bir yazı için bkz. Rifat N. Bali, "Popüler Milliyetçi Edebiyatta Yahudi İmgesi", *Birikim*, sayı 81, s. 78-83.
 20. *Fedai*, sayı 40, Nisan 1967.
 21. *Fedai*, sayı 53, Ocak 1970.
 22. *Yeni İstiklal*, sayı 210, 18 Ağustos 1965.
 23. *Ortaçağın*, 1-15 Ocak 1976.
 24. Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği'ne benzer başka bir girişim olan "Siyonizmi Tanıtma Derneği"nin kurulmasına girişimi de M. Şahap Tan'ın *Yahudileri Tanıyalım*. Toker Yayınları, 1968, kitabında söz edilmektedir (s. 44-45 ve 133-134). Bu girişimin Türkiye Siyonizmle Mücadele Derneği ile ilgili olup olmadığı belli değildir.
 25. *Fedai*, sayı 46, Mart 1969, s. 14.
 26. *Fedai*, sayı 47, Nisan 1969, s. 15.
 27. *Fedai*, sayı 49, Haziran 1969.
 28. Bkz. Hikmet Tanyu, *Tarih Boyunca Yahudiler ve Türkler*, Yağmur Yayınları, 1977, c. 2, s. 722 ve Mustafa Akgün, *Yahudinin Tabii Kılıcı*, Ankara, 1992, s. 192.
 29. Bkz. Mustafa Akgün, *ayg.*, s. 188 ve Hikmet Tanyu, *ayg.*, s. 342.
 30. Dr. Relva Oğuz Türkkan'ın "Türkiye'de Solculuğun Başlan- gıcı ve Azınlıkların Rolü" (*Türk Kültürü*, yıl XVI, sayı 184, s. 209-213) makalesi sadece Yahudilerin değil tüm azınlıkların solculuğun Türkiye'de yerleşmesinde rolü olduğunu iddia eder.
 31. *Bayrak*, 30 Ağustos-13 Eylül, 1967.
 32. *Fedai*, sayı 41, Nisan 1968, s. 5.
 33. *Fedai*, sayı 46, Mart 1969.
 34. *Fedai*, sayı 50, Ekim 1969, s. 17.
 35. *Fedai*, sayı 50, Ekim 1969, s. 18.
 36. Cansever Tanyeri, *aym.*
 37. Cansever Tanyeri, *aym.*
 38. Yahudi karşı söylemin Türkiye'de İslami kesim tarafından neredeyse tartışmasız olarak benimsenmesinin eleştirel bir inceleme olan Ali Buluç'un "Yahudi Meselesi", *Yeni Şafak*, 19 Nisan 1995; "Müslümanlarda Anti-Semitik Eğilimler", *Yeni Şafak*, 20 Nisan 1995 ve Metin Karabaşoğlu, "İçinde Bir Yahudi Var" (*Camide Dans Var*, Karakalem, 1995, s. 51-68) makaleleri konunun İslami kesimden aydınlar tarafından ilk kez nesnel ve eleştirel olarak incelenmesi nedeniyle önem taşımaktadırlar.
 39. Bkz. Cahit Akbal, "Ortodokslar, Siyonizm Taşeronu", *Ahıt*, 2 Şubat 1996; "Ortodokslar, Siyonizm Taşeronu", *Yeni İstiklal*, 5 Şubat 1996 ve Alınur Akgül, "Kafkasya'dan Kardak kayıplarına", *Türünge*, 4 Şubat 1996, sayı 264, s. 32-33.
 40. Cansever Tanyeri, *aym.*
 41. Reuters'in 10 Mart 1994 haberi.